

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

APRIL 17, 1982

The Making of History!

The Canadian Constitution is home at last! A proud day for us all... We salute our Leaders and fellow Canadians on this historic occasion!

LETNIK XXXIII. — VOLUME XXXIII. MAJ 1982 — PUBLISHED MONTHLY BY: SLOVENIAN NATIONAL FEDERATION OF CANADA, 646 EUCLID AVE., TORONTO, ONT., CANADA, M6G 2T5 ŠTEV. 5. — No. 5.

Iz Slovenije

Takoj po končani prvi svetovni vojni se je Mohorjeva družba z tiskarno preselila iz Celovca najprej v Prevalje potem pa v Celje. Ko je bila končana druga svetovna vojna je Mohorjeva tiskarna zopet začela delovati v Celovcu. Delo v Celju pa se je nadaljevalo seveda v novi Slovenski republiki, ki je do tiska imela povsem drug odnos. Ves tisk je namreč moral in mora služiti novi "socialistični" družbi. Pod udar je seveda prišel tisk in seveda tudi založba, ki je delovala po krščanskih načelih. Mohorjeva v Celju je takorekoč preko noči prešla pod kontrolo režima, kateremu pa je seveda odgovarjalo vse do danes, da naj bi veljala Celjska še vedno kot katoliška ustanova. Vendar kot smo že posebej letos zvedeli je že recimo leta 1946/47. celjska skušala, vedno po nalogu režima, vendar formalno v imenu bojazljivih članov založbe, vplivati na Celovsko mohorjevo, naj bi se ista ne obnovila oziroma naj bi vsaj uredništvo prepustila iste Celjski družbi. Ko v Celovcu tega niso sprejeli so bili seveda ožigosani z izdajalci. Pač ista taktika kot je bila uporabljena proti Dr. F. Tischlerju, kateremu so grozili celo s smrtjo. Kot vemo je režimu vsaj do neke mere uspelo upogniti koroškega narodnjaka, na koncu življenja so ga celo posilili z visokim odklikovanjem, ni se pa jim posrečilo upogniti Mohorjevo. Mohorjeva v Celju tiči zadnja leta v težavah in sicer manjka naročnikov. Zgube so tako velike, da je že vprašanje, ako se režimu še splača založbo podpirati. Katoličani v Sloveniji namreč že dolgo časa odpovedujejo naročnino tako, da so število stalnih naročnikov samo lansko leto izgubili čez tri tisoč. (Pred prvo svetovno vojno jih je imela 100.000 in več. Prip. urednika.) Da bo kriza trajala še naprej v tej ustanovi, je za pričakovati tudi v bodoče iz razlogov: Pokrovitelj te ustanove mora biti ordinarij mariborske škofije. Kljub temu, da je to sedaj Dr. Kramberger je ostal pokrovitelj še vedno Dr. V. Grmič. V pravih družbe je govora o delovanju v smislu "socialistične zavesti" in o "naprednem krščanskem prizadevanju". V zapisniku letošnje seje lahko tudi berete o želji predsednika verske komisije izražene ljubljanskemu nadškofu, da naj se zadeva okoli MD čim ugodneje reši. Priznati moramo, da režim niti ne skriva več da mu danes tudi MD več kot prav pride, da ta hvali "socializem" — od katerega ljudje v vsakdanjem življenju nimajo več veliko.

Pojavi odpora v Ljubljani in parole o neodvisni Sloveniji

Zadnje dni marca je bilo zborovanje Zveze komunistov za Ljubljano in okolico, imenovano "konferenca". Ob tej priložnosti so dobili vsi navzoči delegati in komunistični gostje iz drugih krajev obširno razmoženo poročilo, ki ga je vodstvo pripravilo vnaprej in ga je baje skupno sestavilo. Poročilo je obsegalo okrog 20 tipkanih strani. Začelo se je seveda s hvalisanjem in češenjem umrlega diktatorja. Začetek poročila se je glasil:

"Naša konferenca poteka v času zaključnih priprav na IX. kongres ZKS in XII. kongres ZKJ. Medkongresno obdobje zaokrožujemo z novimi izkušnjami in spoznanji. V tem času smo morali zapolniti veliko praznino, ki je v trajajočem procesu stalnega ustvarjanja in utrjevanja družbene kohezivnosti in integracije jugoslovanskih narodov in narodnosti oz. v naši teoretični misli in praktični akciji nastala s smrtjo tovariša Tita, stratega naše revolucije in velikana mednarodnega delavskega gibanja in s smrtjo Edvarda Kardelja, človeka širokih obzorij, doslednega in vztrajnega borca za socialistično samoupravljanje. Obema so delovni ljudje, vsi prebivalci našega mesta globoko prizadeti, toda dostojno ponosni na njuno delo izrazili ob poslednjem slovesu čast in spoštovanje. V nesmrtni spomin na Edvarda Kardelja — Kristofa stoji na trgu revolucije umetnina, ki je dostojna njegovega dela. Trajno obeležje bo Ljubljana dala tudi svojemu prvemu častnemu občanu Josipu Brozu-Titu."

Ze samo ta začetni odstavek ima toliko pravopisnih napak, manjkajo zlasti vejice, in je tako poln odurne retorike, da je za količkaj kritičnega in izobrazjenega bralca skoro neprebavljiv. Vendar je podučem. Predvsem po tem, ker nam kaže, na kako nizki intelektualni ravni so ljudje, ki vodijo Zvezo komunistov v slovenskem glavnem mestu, tako da ne obvladajo niti slovenske slovnice in slovenskega jezika. Kaj se npr. pravi "zaokroževati medkongresno obdobje"? Pisec ali pisci so verjetno hoteli zapisati "zaključujemo", pa jim ni prišla na misel prava beseda in so zapisali kar nekaj približnega: "zaokrožujemo". Namesto slovenske besede spomenik so uporabili srbsko besedo "obeležje"; v slovensčini se doslej ni uporabljala v pomenu "spomenik", ampak samo v smislu "zabeležiti".

Toda pustimo jezikovne hibe poročila, saj je jasno, da kdor ne misli in ne čuti slovensko, tudi ne more in ne zna svojih misli povedati v dobri slovensčini. Kako pa mislijo ti ljudje, pa razodevajo besede o "veliki praznini, ki je v trajajočem procesu stalnega ustvarjanja in utrjevanja družbene kohezivnosti in integracije jugoslovanskih narodov in narodnosti oz. v naši teoretični misli in praktični akciji nastala s smrtjo tovariša Tita...". Človeku se zdi, da bere kak proglas iz časa diktature kralja Aleksandra z njegovim prokatežem ljudje v vsakdanjem življenju nimajo več veliko.

gramom "integralnega jugoslovanstva". Samo ljudje, ki ne poznajo niti zgodovine jugoslovanske države med obema svetovnimima vojnama, lahko tako govorijo. Če bi jo poznali, bi vedeli, kam je pripeljalo čevkanje o "integraciji jugoslovanskih narodov in narodnosti" in kam lahko spet pripelje.

Zanimivo je tudi, da gre mitiziranje Josipa Broza že tako daleč, da so ga napravili kar za "velikana mednarodnega delavskega gibanja", čeprav ni opravljal nobene funkcije v "mednarodnem delavskem gibanju", ampak je bil enostavno samo agent sovjetske politične policije in Stalinov zaupnik — v jugoslovanski partiji pred vojno in med vojno, vse do leta 1948. V primerjavi z Brozom se spominjajo Kardelja z dokaj bledeimi frazami.

Toda tisto, zaradi česar se splača opozoriti v "Slovenski državi" na to poročilo s konference ljubljanskih komunistov, je neke druge, namreč na 5. strani. Tam piše "o posameznih primerih delovanja odkritih in prikritih nasprotnikov socialističnega samoupravljanja, ki so se kazali v: omalovaževanju samoupravne socialistične prakse, njenih vrednot, delavskega razreda in vodilne vloge Zveze komunistov; žigosanju za birokrate in staliniste tistih, ki so nastopali proti anarhoidnemu obnašanju ter raznim oblikam destruktivnega delovanja; favoriziranju v javnosti zagovornikov idej buržuaznega pluralizma; širjenju raznih parol o 'neodvisni in svobodni Sloveniji' in podobnih nacionalističnih pa tudi psevdosocialističnih in radikalističnih gesel in znakov na javnih mestih; pripisovanju določenih slabosti in negativnih pojavov samoupravniemu sistemu in Zvezi komunistov kot celoti."

To potrjuje vesti, da so se pojavili napisi za neodvisno Slovenijo npr. tudi na ljubljanski univerzi in da krožijo take in podobne, pa tudi hudo kritične parole tudi med komunisti samimi in celo med komunističnimi funkcionarji. Nekateri izmed njih ne prikrivajo v zaupnem krogu tudi nekomunističnih prijateljev in znancev, da ne vidijo več izhoda iz krize sedanjega sistema in da je edina rešitev v neodvisni Sloveniji. O tem, kakšna naj bi bila ta navznoter, seveda ne govorijo, a dajo razumeti, da naj bi bila bolj demokratična, bolj pluralistična in gospodarsko bolj učinkovita, kakor je Jugoslavija. Nedvomno pa so mnogi prišli do takih spoznanj tudi iz skrbi za usodo slovenskega naroda v Jugoslaviji, spričo teorije in prakse "integracije jugoslovanskih narodov in narodnosti".

To poročilo s konference ljubljanskih komunistov pa tudi potrjuje sicer že znano resnico, da je neodvisna in demokratična slovenska država edina resna alternativa za sedanje stanje in da bo v boju proti komunističnemu totalitarizmu in srbski hegemoniji povsem odpovedali razni "programi" o enotni jugoslovanski državi in federaciji, pa tudi "konfederaciji".

Člani večjezikovne tiskovne organizacije so 26. aprila obiskali Ryerson Polytechnical Institute.

Je to šola, ki nudi vsemogoče faze višje izobrazbe in šteje več kot pol vseh študentov med narodnosti, ki niso angleškega ali francoskega izvira.

Uredniki in novinarji tako imenovanega etničnega tiska, so bili gosti več kot pol dneva še šole in njenega novega predsednika g. Briana Segal.

Ogledali so predvsem oddelke, na katerih se dijaki izpopolnjujejo in izobražujejo na treh področjih in sicer: tiskovno novinarstvo, delo pri listu, novinarstvo in napovedovanje ter izdelava programov na radio in na televiziji.

Po ogledu šole, je predsednik iste vse pozdravil, odgovoril pa mu je in se zahvalil za gostolubje predsednik novinarske organizacije naš urednik! Za zaključek so vse goste pogostili s kosilom.

Ministrski predsednik Trudeau je nazdravil novi ustavi in kraljica je sprejela nazdravje.

Z leve na desno: predsednik Etnične tiskovne zveze in naš urednik V. Mauko, predsednik Ryersona dr. Brian Segal ter aktivist etničnih novinarjev Belorus g. M. Ziniak. V ozadju g. Durovič, ravnatelj srbske radijske ure na postaji CHIN (Foto: V.Ke)

Važen moment v zgodovini nove Kanade. Ministrski predsednik P.E. Trudeau prisostvuje kraljičinemu podpisu dolgo pričakovane nove kanadske ustave.

• Okrožnico papeža Janeza Pavla II O človeškem delu so izdali v slovenskem prevodu kot številko 13 v zbirki "Cerkveni dokumenti". Knjižica ima poleg kratkega uvoda še prevod komentarja znanega nemškega jezuita Oswalda von Nell-Breuninga. Knjižica stane 50 dinarjev in se naroča pri Družini (Cankarjevo nabrežje 3/1 61000 Ljubljana).

We quote . . .

Daily Telegraph 7.3.1982.

Victims of Yalta remembered at last

AFTER FOUR YEARS of "constant battle," the push of a button in a square opposite the V and A today will mark the fruition of the all-party campaign to provide a memorial to the Victims of Yalta — those prisoners of war and civilians forcibly repatriated to the Soviet Union between 1944 and 1947.

"I thought we'd never get there," says Sir Bernard Braine, Tory M.P. for Essex (S.E.) and chairman of the memorial appeal committee. "For instance, once we'd found the site (on the north side of Thurloe Square) the Foreign Office deliberately sat on the approval for three or four months."

However, the appeal goes on. Although the original target figure of £11,000 was successfully reached — subscribers included the Prime Minister — inflation has done its worst, says Sir Bernard, "and we'd like another £10,000 or so."

Force for tilting

The unusual monument, sculpted by Angela Conner, comprises a pool with a stone disc which tilts under pressure from water "representing massive forces," as Sir Bernard puts it.

It is partly surrounded by stone seats in a landscaped garden containing shrubs and trees brought mainly from the west Yorkshire nurseries of one of the committee members, Lord St Oswald.

Setting the memorial in motion today is a housewife from Angus in Scotland called Zoe Palmer, who, as 11-year-old Zop Polanska saw her family farm near Odessa destroyed by the Germans in 1941 and was imprisoned in both Auschwitz and Dachau.

At the end of 1944 she escaped in a bombing raid, fled to northern Italy, re-crossed the Alps on foot and reached the Cossacks who had surrendered to British forces in Austria and were about to be repatriated. By what Sir Bernard describes as "yet another miracle," she escaped their fate too.

KONČNO SPOMENIK YALTSKIM ŽRTVAM . . .

THE TIMES SATURDAY MARCH 6 1982

Angela Conner, the sculptor (left), supervising preparations for the dedication today of the Yalta Victims Memorial, constructed by her, in Thurloe Square, London, to the people forcibly repatriated to the Soviet Union and Yugoslavia between 1944 and 1947.

Canada82

INTERNATIONAL PHILATELIC YOUTH EXHIBITION L'EXPOSITION PHILATÉLIQUE MONDIALE DE LA JEUNESSE

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates
\$12.00 per year
\$1.00 single issue.

Advertising 1 column x 1" \$4.20

Published monthly by Slovenian National Federation of Canada
646 Euclid Ave., Toronto

SLOVENSKA DRŽAVA izhaja prvega v mesecu

Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado \$12.-, za Argentino 250.- pezov, za Brasilijo 180.- krucirov, za Anglijo 60.- šilingov, za Avstrijo 160 šilingov, za Avstralijo 10.-avstr. l., za Italijo in Trst 2400.- lir, za Francijo 1800.- frankov.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

Cena za letalsko pošto po predhodnem dogovoru.

Med Slovinci

TORONTO

Slovenski Toronto je zopet doživel lepo kulturno prireditve naših pevcev. Pevski zbor FANTJE NA VASI, ki letos slavi petletnico svojega obstoja, je priredil pomladanski koncert. Gospod Lojze Rigler je v imenu zbora pozdravil vse prisotne udeležence, ki jih je bilo dobrih 400 po številu. Med občinstvom so bili mnogi Slovinci izven Toronta in celo zastopnik slovenskih fan- tov iz Clevelanda. Gospodična M. Babič je povezovala ves spored, ki je poleg tradicionalnega zborovskega petja vseboval tudi tri pesmi z spremljavo instrumentalne glasbe in nekaj pevskih prizorčkov. Odgovarjajoč naslovu je bila prva pesem namenjena pomladi, ne glede na ravno naletajoči sneg zunaj dvorane. Trinajst pevcev s pevovodjem g. J. Krizmanom je nudilo občinstvu velik kulturni užitek, katerega si ljudje, sodeč po številu in pozornosti med sporedom, pač še želijo. Po „poplavi“ manj zahtevne kulture zabavnih ansamblov, je to dober znak za dostopnost slovenskih izseljencev do višje in bolj zahtevne glasbene kulture. Kvaliteta pevcev je bila izvrstna in vsekakor presega že amaterski nivo takih lokalnih zborov. Po koncertu je bil organiziran prijeten večer s prigrizkom in barom, tako, da so se ljudje mogli v miru pogovoriti z znanci. Naše dame so imele veliko povodov za pogovor, saj so udeležence imele toliko lepih oblek, pričesk in nakita.

POROČEVALEC

Cleveland

Verniki pri Sv. Vidu so se na Veliko noč zares lepo pripravili. Tisti, ki niso hodili k slovenskemu misijonu, ki ga je vodil dr. Janez Jenko iz Rakovnika pri Ljubljani, pa so obiskovali petdnevno angleško obnovo, ki sta jo vodila dva patra redemptorista iz Chicaga.

V torek pred Veliko nočjo nas je presenetil snežni vihar, ki je nametal 11 in pol inčev snega na mesto. Prav nič pomladno ni izgledalo. V mestu je bilo vse zaprto, saj nisi mogel na cesto. Velika noč je bila mrzla, sneg vse naokoli, a ljudje so vseeno občutili veselje Vstajenja in napolnili naše slovenske cerkve. Posebno lepo je bilo Vstajenje v nedeljo jutraj pri Sv. Vidu.

V torek 13. aprila pa je presenetila in razveselila Slovence v Clevelandu novica, da je bil slovenski duhovnik dr. Edward Pevec imenovan za pomožnega clevelandskega škofa. Škof Pevec je bil štiri leta župnik pri Sv. Vidu. Bil je zelo priljubljen pri vernikih. To je prvič v zgodovini Clevelanda, da imamo slovenskega škofa. Dr. Pevec je bil rojen v Clevelandu in to v St. Clairski naselbini. Posvečen bo 2. julija.

Dr. Felicijan se sedaj nahaja v Slovenskem starostnem domu

na Neff Rd. Stanje se mu le počasi zboljšuje. Znanci, pišite mu kaj; vaše pismo ali kartica ga bo zares razveselila.

Chicago

K "letnemu poročilu" župnije sv. Štefana v Chicagu.

V nedeljo 3. februarja nam je naš župnik p.dr. Vendelin Spodov podal letno farno poročilo. Kot je bilo že večkrat zapisano, so ta letna poročila nekako zrcalo duhovnega življenja v fari, kakor tudi v koliko se farani zavedajo svojih dolžnosti do fare in koliko jo finančno podpirajo.

Tako je bilo v letu 1981 v fari 12 krstov, prvih obhajil 28, porok 8 in 22 pogrebov. Skupnih dohodkov, cerkev in šola je bilo lansko leto \$258.504.05 skupnih izdatkov pa je bilo \$279.166.18. Voditi farno v času inflacije, ko se vse draži ni lahko, tako je imela farna lansko leto še nekaj primanklaja. Vzroki velikih stroškov so bila obnovenjena dela na cerkvi in drugih cerkvenih stavbah, posebno cerkev in župnišče sta že stari (cerkev zidana leta 1904), stara je tudi sesterska hiša. Vse te stavbe potrebujejo dosti popravil.

Tako je bilo lansko leto poleg rednega vzdrževanja službe božje, šole in drugih stavb urejeno zvonjenje (uredil Anton Gaber za božji lon), nabavljeni novi mašni plašči za praznike in slovesne prilike (dar oltarnega društva mater), preurejeno pročelje cerkve nad glavnimi vrati. Za božič je cerkev dobila nove luči, nove lestence ki lepo osvetlijo celo cerkev. Popravljene in izboljšane so bile peči in kurilne naprave za cerkev, šolo in cerkveno dvorano. Obnovenjena dela so bila izvršena tudi v konventu kjer živijo naše sestre učiteljice, namestili so nova okna ter prenovili notranje prostore, nameščen je bil tudi alarm. Delno je bilo obnovljeno tudi župnišče in šola kjer je bilo precej potrebe za takojšnjo obnovo.

Pri vseh teh obnovitvenih delih, ki so bila nujna, so se nabrali izredni stroški in je bilo potrebno, kljub radodarnosti župljanov poseči v župnijski fond pri škofiji, kjer je shranjen denar za deževne dneve župnije.

Veliko finančno breme za farno je farna šola za katero izdatke veliko krije dohodek od tedenske igre Bingo za kar skrbijo možje iz "Senior Men Cluba" pri župniji. Dohodki od te igre so lansko leto prispevali za šolo čez 83.000 dolarjev. Delo pri cerkvi in drugih zgradbah so v glavnem opravljali rojaki, pri čemer so pokazali skrb in požrtvovalnost s hitrim in solidnim delom in z velikim popustom.

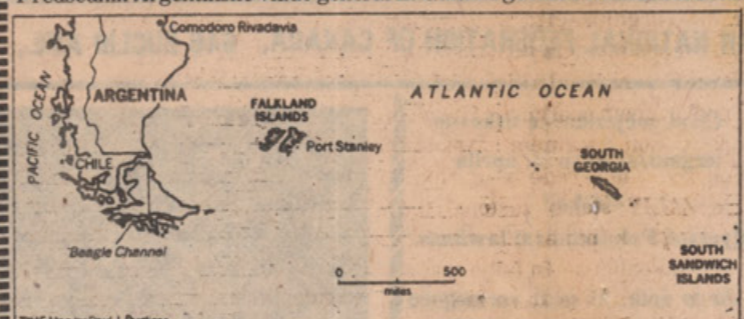
Za letošnje leto je v načrtu notranja obnova cerkve, ki ji bo nujno sledila zunanja. Notranja obnova se je že pričela. Stene kjer se je krušil omet so že znova ometane, sledi barvanje in umetnostni okras hiše božje. Predvideno je, da bo to delo opravljeno letošnje poletje.

Župnik je pri podajanju letnega poročila poudaril, da je veliko župljanov na skromnem mesečnem dohodku "fixed income", ki ne morejo veliko

Spor med Anglijo in Argentino za Falklandske otoke.

Predsednik Argentinske vlade general L. Galtieri govori v Buenos Airesu.

TMC Map by Paul J. Pugliese

UN Peace Proposal

- 1 Immediate cessation of all hostilities
- 2 Withdrawal of Argentine troops
- 3 Withdrawal of British fleet
- 4 Beginning of negotiations
- 5 Suspension of economic sanctions against Argentina
- 6 "Transitory measures" by the United Nations

*The sending of a UN administrator to govern the South Atlantic islands during negotiations

Sestanek med Metro- politan Policijo in člani Ontarijske Etnične tiskovne zveze

Dne 14. aprila letos je bil uspešni sestanek, ki ga omenja naslov v Westin hotelu (preje Hotel Toronto, kjer je bila pred leti slovenska slovesnost pod naslovom 60/30 za 29. oktober) Člani etnične tiskovne zveze in etnični novinarji so dobili prepotrebne informacije o važnem delu, ki ga pri torontski metropolski policiji opravlja oddelek s številko 911 — za hitre potrebe, „Public Relation“ oddelek, ki opravlja vsemogoča opravila in posebno „Etnična skupina“, katere člani med seboj obvladajo čez 80 jezikov in narečij. Po zanimivem razgovoru, v katerem je sodelovalo 11 policijskih predstavnikov — v imenu etnične tiskovne zveze je govoril dr. J. Kirschbaum, predsednik kanadske etnične tiskovne federacije, se je razvila živahna debata, ki je odkrila vsemogoče „novosti“ za katere udeleženci niso imeli popreje pravilne predstave. Ves „Panel“ razgovor je uspešno vodil predsednik organizacije in urednik našega lista V. Mauko.

Del diskutantov na sestanku med predstavniki Torontske policije in Etnične tiskovne zveze v Ontario. Na desni vodja razgovora naš urednik V. Mauko.

darovati. V glavnem so župljani dobri darovalci, nekateri izredno dobri, nekateri, ki ne morejo darovati kolikor bi radi, pa nadomestijo to na drug način, predvsem z delom okrog šole in dvoran.

Da se vsaj delno krijejo stroški teh izrednih popravil je farna meseca februarja poslala vsem faranom posebne srečke. Žrebanje je teh srečk je bilo 7. marca ob priliki farnega banketa v cerkveni dvorani. Velika udeležba faranov na banketu je dokaz, da farani ljubijo svojo farno. G. župnik p. Vendelin je to nedeljo v svoji zahvali povedal, da je bil odziv faranov pri nakupu srečk zelo velik. V zvezi s tem žrebanjem moram omeniti, da je glavni dobiček dobila žena našega naročnika Frank Martinčiča ga. Frances Martinčič, dobra faranka in cerkvena pevka pri sv. Štefanu. Naše čestitke!

Božja služba je ob nedeljah in praznikih pri sv. Štefanu zelo slovesna, posebno moram omeniti naš cerkveni pevski zbor ki prepeva pri glavni slovenski maši pod vodstvom Janeza Arkota. Naj bodo te vrstice napisane v pri- znanje našim pevcem in pevkam ki se vsako nedeljo in ob vsakem vremenu pripeljejo večinoam iz

Torontska metropolska policija

V zadnjem času smo dobili slova „emergency“ številko, za slučaj nujne potrebe. Je to 911 in če jo morate klicati za pomoč policije, ali za slučaj požara ali za poklic rešilnega avtomobila, je vse to

z združenju z različnimi prednostmi, katere glavna je ta, da čeprav kličete preko plačujočega aparata, za poklic številke 911 ne potrebujete 25c. Zato vedno v slučaju potrebe, kličite to številko. Zelo ti bo pomagano, tudi, če ne govorite angleško.

Isto številko (911) lahko že kličete tudi v drugih okrožjih kot so:

- 1.) The Hamilton—Wentworth region,
- 2.) Mesto London,
- 3.) The Regional Municipality of Waterloo in
- 4.) Mestece Kapuskasing.

Od 10—15. maja letos bo takoimenovani „Canadian police Week“ z zanimivo razstavo v Yorkdale Shopping centru in posebno slovesnostjo 10. maja ob 3.30 popoldne v mestni hiši v Willowdale 5100 Yonge St. Vse policijske postaje pa bodo imele „open house“ in vabijo občinstva da obiščejo iste, da vidijo delo torontske policije. Ali se boš tudi okorajžil in obiskal eno? Za podrobne informacije kličite informacijski urad: 967-2481. (Staff inspector Wm. H. Kerr — Information services)

Kanada ima 24. milijonov prebivalcev

Lani 3. junija so nas našli 24,105,163. Od teh jih je živel v:

Ontario: 8,551,733
Quebec: 6,377,518
Britanska Kolumbija: 2,716,301
Alberta: 2,207,856
Manitoba: 1,017,323
Saskatchewan: 957,026
Nova Skotska: 837,789
New Brunswick: 688,926

Letter to the Editor
Toronto Star
1 Yonge St.
Toronto, Ont.

April 4, 1982

Re: April 3 Star Edition article in travel section about BLED alpine village in Yugoslavia.

In Bled people do speak Slovenian and not Serbo-Croatian. Both languages are as different as Italian and French. Also there are no pilgrimages organized to the Bled island and to the church on it since this church as many others are closed for religious cult by order of the regime.

cc: Mr. V. Mauko,
Ethnical press ass.

Peter Urbanc

(Pripis urednika: Gornje pismo je poslal na uredništvo Toronto Stara g. P. Urbanc, ker je članek o Bledu trdil absurdnost, ki jo g. Urbancovo pismo omenja. Za tak potreben odgovor resnice naše častitke.)

12 milijonov beguncev

UNHCR OKROG SVETA

KDO NAM JE ZAPRAVIL KOROTAN?

BUENOS AIRES Marec-April 1982

Zloglasni rdeči kolovodja, španski borec, pozna je načelnik Glavnega štaba slovenskih partizanov v letih komunistične revolucije prav v času tuje okupacije in po dokonpanju do oblasti režimov predstavnik v mednarodnih forumih, kjer so krojili naše nove meje, Aleš Bebler v knjigi svojih spominov „Čez drn in strn“ (Izdala in založila Lipa, Tisk CGP Delo Ljubljana, 1981, str. 328) med prenekaterimi dogodki, ki bodo lahko odprli oči marsikomu, na str. 175 isl. pripoveduje:

Ko je bila konferenca (o vprašanju naših meja z Avstrijo leta 1948) končana, sem dobil iz Beograda navodilo, naj ostanem v Londonu, v stiku z zahodnimi diplomati ter s sovjetskimi ambasadorjem Gusevom. Naj sledim dogodkom.

Da bi storil, kar sem mogel, sem obiskal takratnega angleškega zunanjega ministra Ernesta Bevina, laburista, ki je bil z nami dokaj prijazen. Sprejel me je v zunanjem ministruvstvu pozno zvečer, mislim, da okrog deseture. Poznal sem ga že iz Združenih narodov. Poleg njega je bil v sobi neki megal manzan človek, ki ga je minister predstavil kot profesorja. V razgovoru, ki se je kaj hitro razvil, se je pokazalo, da je Bevin povabil profesorja na razgovor zato, ker je bil strokovnjak za koroško vprašanje.

Bevin je začel razgovor odkrito, rekoč da ve, kaj želim. Rad da bi mi pojasnil jugoslovansko stališče o avstrijsko-jugoslovanski meji. Pripravljen je poslušati.

Kar najbolj zgoščeno sem mu razložil naše argumente. Bevin me je od časa do časa prekinjal in vpraševal, če je zgodovinsko točno, kar trdim. Profesor je vsakokrat pritrdil. Govoril sem oprežno, navajal sem samo ugotovljena dejstva, brez vsakih fantaziranj.

Ko sem končal, mi je Bevin pogledal globoko v oči in rekel, da bo z manjši govoril kot s prijateljem, ne da bi kaj prikril. Rekel je približno takole:

Dejstva govore za vas. Tuda nečesa se nismo dotaknili. Mislim na sedanjih mednarodnih položaj. V tem pogledu je Jugoslavija na napačni strani. Mi, Angleži, moramo v teh stvareh misliti na vojaško plat zadeve. Tudi avstrijsko-jugoslovanska meja ima svojo vojaško plat. In ker v vas nimamo več zaupanja, moramo misliti o tej meji po vojaško. Najboljša meja je gorovje. Zato smo proti vsaki spremembi. Žal mi je; nič boljšega vam ne morem povedati.

Newfoundland: 561.996 ter Northwest Territories: 44.684
Prince Edward Island: 121.328 in v Yukonu: 22.684

Ontario's Fish Testing Program

Ontario je poznan po svojem ribolovu. Ontarijska vlada stalno pregleduje to važno naravno dobrino s stalnim raziskovanjem istih in njihov načrtnim pregledovanjem. Pregledi so bili izvedeni do sedaj v 1.102 jezerah in rekah. Izsledki so tiskani v posebnih navodilih:

GUIDE TO EATING ONTARIO SPORT FISH
Northern Ontario, Lake Superior, Lake Huron

GUIDE TO EATING ONTARIO SPORT FISH
Southern Ontario and the Great Lakes.

SEDAJ NA RAZPOLAGO ZA LETO 1982.

Dobite lahko vašo brezplačno brošuro v najbližjem uradu od:
THE ONTARIO MINISTRY OF THE ENVIRONMENT
THE ONTARIO MINISTRY OF NATURAL RESOURCES
THE ONTARIO MINISTRY OF NORTHERN AFFAIRS

Brošure bodo na razpolago junija tudi v Brewers' Retail Stores počitniških okrožjih in v trgovinah LCBO.

Ministry of the Environment
Hon. Keith C. Norton, G.C. Minister

Ministry of Natural Resources
Hon. Alan W. Pope, Minister

Ludvik Jelenc

... ODLOČNO ZAČRTANA SLOVENSKA POT ...

OB ŠTIRIDESETLETNICI SMRTI UNIVERZITETNEGA PROFESORJA DR. LAMBERTA EHRLIČA

Univ. prof. DR. EHRLIČ LAMBERT rojen 18. sept. 1878 v Zablaci pod Sv. Višarjami kot sin trdnega koroskega kmeta. Gimnazijo je dovršil v Celovcu, bogoslovje pa v jezuitskem zavodu „Capistranum“ v inostu. Kaplan v Beljaku v Celovcu. Na mirovni konferenci v Parizu je bil slovenski zastopnik za Korško. Svoje znanje je izpopolnjeval na univerzah v Solungradu, Rimu, Parizu in Oxfordu. Z ustanovitvijo univerze v Ljubljani je zasedel stolico za etnologijo in primerjalno veroučbo. Na tem polju je bil mednarodno priznan strokovnjak. Član mnogih mednarodnih znanstvenih družb. Moč svetovnega obzorja, zabliski duhovnik po štru jezuzovem, kristalno čist Slovenec, oče in dobrotnik slovenskega katoliškega dijštva, vodova v geselitatnem, vztrajnem boju slovenskega naroda s protinarodnim, brezverskim komunizmom. Padel stedi najljubšega boja, 26. maja 1942 ob 8 zjutraj v Streliški ulici v Ljubljani. — Telo je pred kroglatni iz revolucije klonilo, duh pa se je kot zmagovalček dvignil k Stvarniku.

Za lažje razumevje odmaknjenih dododkov je večkrat potreben zgodovinsko-politični scenarij. Tokrat bodo zadostovali naslednji datumi:

25. marca 1941. leta je kraljeva Jugo-Slavija podpisala prijateljsko pogodbo s Hitlerjevo Nemčijo.

27. marca 1941. leta Simovičev udar, prekrat in preklic pred par dnevi podpisane pogodbe, številne demonstracije z vpitjem: "Bolje rat nego pakt!" Dogodki so se mrzlično zaostrovali in vodili v končni spopad.

6. aprila 1941. leta. Cvetna nedelja. Šesta ura zjutraj. Nacistična Nemčija je napadla Jugo-Slavijo. Bombardinarji Belgarda je sledil preplah, poraz in razpad legendarne jugo-slovenske vojske.

Ze nekaj dni pred nemškim napadom na Jugo-Slavijo so poklicali univerzitetnega profesorja dr. Lamberta Ehrliča, edinega po prvi svetovni vojni na mirovni konferenci v Parizu priznanega slovenskega strokovnjaka za obmejna slovenska vprašanja, da pride takoj v Beograd, ker vsled napetega stanja nihče ni vedel, kaj vse se lahko zgodi jutri. Ta odločitev zavzetih je bila bistroumna, saj so mu že čez nekaj dni po puču taisti krogji naročili, da se pridruži umikajoči kraljevi vladi z vsemi potrebnimi dokazili, ki jih je imel s seboj in se z njo vred umakne v tujino. Glavno zaslugu za to pametno potezo ima pokojni slovenski minister dr. Franc Kulovec.

Zgodilo pa se je, da so v letalih na zasilem vojaškem letališču blizu Nikšića imele prednost postrežnice in prijateljice srbskih ministrov, bojda celo psi, ni pa bilo prostora za uradno poklicanega slovenskega strokovnjaka dr. L. Ehrliča in njegovo spremstvo. Ob tej priliki tudi omenim, da se pokojni dr. Miha Krek ni strinjal z dr. Kulovečevu odločitvijo in da ga je posledično dr. L. Ehrličova navzočnost spravila v slabo voljo. Morda je bila Krekova slaba volja vzrok za pomanjkanje prostora v letalih za slovenkega izvedenca dr. L. Ehrliča in njegovo spremstvo? Morda, pravim, in kritični zgodovinar bo tudi to možnost vzel v pretres in temeljito preučil vse okolnosti.

Ostala je še ena pot: umakniti se s podmornico. Vendar je tudi to poslednje upanje, ki ga je dr. L. Ehrlič in njegovemu spremstvu dal tajnik britanske ambasade Mr. Grey, zaradi blokade laškega ladjevja in posledično pretiranih zvez, razblinilo v nič. Umik se je potesrečil. Na Ehrličevem obrazu ni bilo opaziti užaljenosti, zagrenjenosti in iz njegovih ust ne slišati godrnjanja in pritožbe. Nekaj takega zmore le človek, ki je popolnoma vdan v božjo voljo in to v pravem pomenu besede velja za pokojnega profesorja dr. L. Ehrliča.

Zgodovinsko dejstvo je, da je pokojni profesor dr. L. Ehrlich po vrnitvi v Ljubljano meseca maja 1941. leta predložil takratnemu slovenskemu političnemu vodstvu načrt, narodno-politični program,

»KER JE BIL BOGU VŠEČ IN JE ŽIVEL SREDI GREŠNIKOV, GA JE VZEL UMRILI PRAVIČNI PA OBŠOJA ŽIVE HUDOB NEŽE KONEC MODREGA VIDIJO SICER PA NE RAZUMEJO ZAKAJ GA JE GOSPOD VZEL V SVOJE VARNOST VIDIJO IN ZANIČUJEJO NJEGOVO SMRT, BOG JIH BO PA ZASMEHOVAL RAZDROBIL BO TENAPIHNJENCE, DA BODO BREZ GLASU IN JIH BO IZ RUVAL IZ TEMELJEV IN POPOLNOMA BODO BREZ TOLAŽBE VZDIHOVALI BODO IN NJIHOV SPOMIN BO PREŠEL K OBRAČUNU SVOJIH GREHOV BODO PRISLI VSI PREPLAŠENI IN NJIHOVE HUDOBIE JIH BODO OČITNO TOŽILE TETAJ BODO STALI PRAVIČNI Z VELIKO SRČNOSTJO PRED ONIMI KI SO JIH STISKALI IN ZANIČEVALI NJIHOV TRUD.« (MODROST 4, 1-19)

zločin, ki ga imajo, kakor vse druge, na vesti slovenski komunisti.

V tej slovenski zgodovinski prelomnici v drugi svetovni vojni so dalje važna še naslednja omembe vredna dejstva in pogledi, ki so odločilno vplivali na Ehrličovo slovensko narodno politično orijentacijo in njegovo posledično ravnanje:

1. Pokojni profesor dr. L. Ehrlich je kot domačin, rojak, opazoval vso slovensko tragiko z višarskega zornega kota in bil prav zato veliko bolj tenkočuten za ogroženi slovenski narod, bližje realnosti slovenske politične stvarnosti in bolj dovzeten za slovensko narodno problematiko, samostojno slovensko pot, politično izraženo v svobodni slovenski državi.

2. Sramotni beg kratkovidne in korumpirane bivše kraljeve vlade.

3. Razglasitev hrvatske države.

4. Ustrahovanemu slovenskemu narodu vsiljena komunistična, neosvobodilna revolucija, v kateri so pobijali vidnejše verne in narodno zavedne Slovence.

Povojna direktna vključitev svobodne slovenske države v širšo evropsko skupnost.

Ehrličova "višarska zamisel", ki jo je tedaj terjala nova slovenska politična stvarnost, je sicer naletela na nerazumevanje, vendar ni bila brezpomembna. Kri mučenca ni bila zamen prelitla! Uresničili so jo njegovi učenci, njegovi številni prijatelji, mladi slovenski dijaški rod, ki je okrepil, organiziral ilegalnih oddelkov slovenske narodne vojske in organizirana pomoč trpečemu slovenskemu narodu.

Ta skrbno pripravljena in iz ljubezni do trepečega slovenskega naroda narekovana Ehrličova "višarska zamisel" pa ni bila sprejeta. Verjetno je bila za takratne slovenske politične voditelje preveč radikalna, korenita, ker je terjala opustitev izhujene slovenske hlapčevske poti in se odločiti za samostojno slovensko narodno življenje, slovensko državo.

Razumeli in hkrati zbalii pa so se je maloštevilni, dobro organizirani slovenski komunisti, ki so takrat že od podpisa prijateljske pogodbe med Hitlerjevo Nemčijo in Sovjetsko zvezo 1939. leta dalje, odkrito sodelovali z nacistično Nemčijo in s tem izdajalskim ravnanjem skrbno pripravljali "ugodne pogoje", zmešnjavo in strah, za izvedbo po komintorni inscenirane komunistične neosvobodilne revolucije.

Pokojni profesor dr. L. Ehrlich je s svojo "višarsko zamisljo" prehitel slovenske komuniste. Slovenski komunisti so prav zaradi tega dejstva videli v pokojnem profesorju dr. L. Ehrlichu največjo oviro, resnega tekmeca, ki ga je treba za vsako ceno odstraniti. To se je zgodilo 26. maja 1942. leta, ko so komunisti dr. L. Ehrliča in njegovega spremljevalca akademika France ROJICA ustrelili pred Cirilovem domu na Streliški ulici v Ljubljani, ko se je vračal po opravljeni sveti daritvi domov na svoje stanovanje.

V Ehrličevem umoru so v glavnem obsežni trije momenti, ki jasno pojasnjujejo demonsko komunistično sovraštvo in zaroto:

1. Ehrličovo znanstveno do dognano idejno nasprotstvo do mednarodnega zločinskega komunizma.

2. Ehrličova, času primerno nakazana nova slovenska politična stvarnost in z njo nova orijentacija, ki jo je narekovala slovenska zgodovinska prelomnica v drugi svetovni vojni.

3. Uresničitev Ehrličove "višarske zamisli" bi izrgala slovenskim komunistom vsako legitimacijo predstavljati slovenski narod pred zunanjim svetom.

Ehrličov umor je bil diabolčno planiran ideološko-politični

• Francoski filozof Raymond Aron je zapisal o komunizmu v Sovjetski Zvezi sledeče: "Če se merijo kreposti ekonomskega sistema po njegovi sposobnosti izpolnjevati želje prebivalstva, organizirati racionalno dodelitev sredstev in uspešno proizvajati dobrine, ki so potrebne za fizično in moralno blagostanje poedinih oseb, predstavlja sovjetsko izkustvo najbolj spektakularno polomijo v zgodovini."

"ZALIV" — TRST

Po veseli novici, da je Slovenska Kulturna Akcija v Buenos Airesu zopet oživila - dolgove so v glavnem poravnali duhovniki - nas preseneča vest, da bo Zaliv takorekoč prenehal. Vzrok niti ni v pomanjkanju sredstev pač pa v pomanjkanju mlajšega kadra, ki je nekako prešel na stran režimskih organizacij. Res velika škoda, da mladina ne vidi smisla v sicer materialno slabše podkovanom okolju, toda nedvomno v bolj idealnem ideološkem okolju. Mimogrede bi omenil, da je ZALIV stalno zastopal linijo neke OF, ki naj bi bila v začetku prava koalicijska - in linijo medvojnega upora. Vse to so zadeve, ki spadajo v svet nerealnosti. Tudi je bil Zaliv zaprt dopisom politične opozicije, kar je seveda tudi škodilo renomeju Zaliva in njegovega urednika.

Zadnja številka - 3/4 1981 - prinaša članek Borisa Pahorja, urednika o Kocbeku. BP spada med glavne pobornike tega pokojnega pisatelja in njegovega političnega dela. Kot premnogi, ki so se razočarali nad režimom, pač skušajo v Kocbeku najti svoje opravičilo za njihovo sodelovanje v OF in v "uporu". Kocbeka imenuje "Veličino" v njegovem delu za slovenski družbeni razvoj in kot so-ustvarjalec sodobne slovenske zgodovine. Kocbek naj bi bil "osrednja osebnost in komunistične osvobodilnega dela. Gornji trditvi sta seveda popolnoma brez realne podlage. Ako preberemo Kocbekovo Listino in Tovarišijo človeka pretrese dejstvo, da je bil Kocbek poslušno orodje v rokah KPS. Politično je Vidmar v Obrazih točno označil tako vlogo: nečastno in neodgovorno. BP trdi, da je Kocbek bil slovenski Saharov? Izjava Kocbeka o pobiti slovenski vojski tako pozno in tako medlo ni bila vredna počenega groša. Teško si je zamisliti bolj perfidno obnašanje. Med vojno so nekje v Bosni na grozen način

pobili 40 četnikov. Pustili so jih ležati na licu mesta in ko je mimo prišla angleška vojna misija v Titovi družbi, je ta dejal odgovornim: "Pa jih niste mogli pospraviti?" Približno v isto kategorijo spada Kocbek, kar se tiče njegove politične vloge in značaja.

V Zalivu je objavljeno celotno predavanje Viktor Blažiča v Dragi 1981. Predavanje zveni kot strašna obsodba nad slovensko sedanjostjo z opustošenim podeželjem in nad pokvarjenim značajem današnjega Slovence. Na koncu predavanja, na žalost, Blažič odklanja vlogo slovenskega disidenta, ko taktizira o dolgu OF, ki izhaja iz obljub, danih v temeljnih listinah OF, - in še, ko sanja o pluralizmu brez političnih strank.

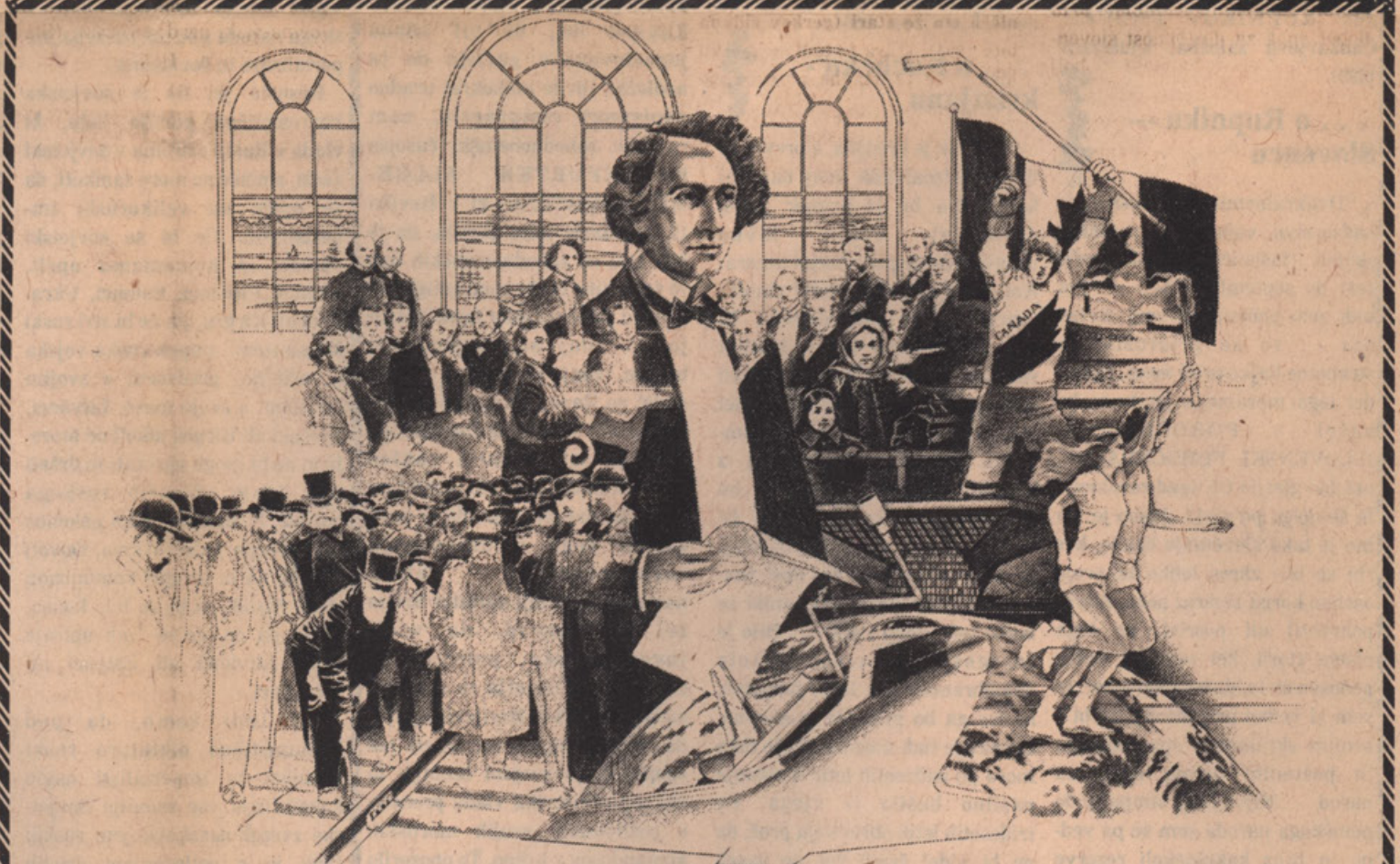
Izvrsten je članek Angela Kosmača o muslimanih v Sovjetski Zvezi, kjer povsem pravilno trdi, da so muslimanski narodi v SZ zatirani po narodnem in verskem vidiku. Se posebej pretrese opis prsilnih selitev teh narodov radi sodelovanja z Nemci.

Preseneča prispevek pismo uredniku od Jošta Žakbarja. Pisec je slovenski izseljenec, profesor v Nemčiji. Vsebinska zadeva najbolj bolečo dobo v Sloveniji, to je revolucijo, ki pa jo očitno pisec ni sam doživljal, pač pa je pobiral vire iz komunistične malhe in iz kroga razočaranih OF-stražev. Domobranci in vaške straže so "kolaboracionisti", ker so tolkli partizane, ti pa so bili zavezniki SZ in zapadnih zaveznikov. Ta netočna krivična označba je danes najbolj značilna iz ust bivših ofarjev. Komunisti že dolgo sem priznajo, da so se domobranci tolkli proti nji, m radi ideoloških razlogov in ne govorijo več toliko o kolaboraciji. Če bi že bilo govora o tem kdo je pomagal Hitlerju in Musoliniju, kdo se je boril na njihovi strani, kdo je prisegel zvestobo, - potem je naj-

ni v nasprotju z trditvijo prof. Žakbarja sojeno sorazmerno malo število vojnih zločincev in izdajalcev. Številka se vrtili okoli 1700 ljudi. Pri tem ne smemo pozabiti, da je večina z asedenih dežela v zapadni in severni Evropi imela nacistične stranke in to z dvajset in več tisoči (Holandija) članov, vsak izmed teh omenjenih narodov je dal svoj kontingent na rusko fronto (prostovoljci). Čehi so dali dve pomožni diviziji Nemcem. Srečevali smo jih leta 1944 v severni Italiji. Angleži (ki so skoraj vsi dobili po vojni za "reševanje položaja" visoka in najvišja odlikovanja. Opomba urednika) so na treh zasedenih otokih v prelivu celo predali njihove Izraelce Nemcem. In glej nihče ni veliko govoril o izdajstvu v teh slučajih, nihče ni likvidiral teh deset tisočev. Ko pa gre za naš narod, pa vidimo ravno v tem primeru kako člani lastnega naroda in celo inteligenca pljuje po lastnemu narodu, ki je bil toliko junaški, da se je komunizmu uprl, ne leta 1982, kot danes to doživljamo, pač pa že leta 1942.

Ob zadnji redni številki Zaliva še sledeče. Revija je nedvomno izraz urednikovega nesebičnega dela za slovensko identiteto na Tržaškem. Pisatelj Pahor je bil vedno v prvih vrstah ko je šlo za ta ideal. Tekom let je BP prišel v konflikt z centralno Slovenijo, ker ni dojel bistva spremembe v Sloveniji. Nikakor ni mogel dojeti in še danes ne more dojeti, da bo KPS podpirala zamejce samo v okviru koristi za partijo. Izven tega okvira partija ne bo šla in še posebej partija ne bo podpirala zamejcev, ki jo ideološko odklanjajo; - tega BP z vso svojo udarnostjo in vstrajnostjo ne bo dosegel. Zalivu je bila tudi odprta pot, da postane nekaj posredovalec med zdomstvom in zamejstvom. To vlogo je BP na žalost odklonil in je zato pač ostal na pol pota v vlogi, ki bi jo lahko odigral.

Dr. Peter Urbanc

Just as we can look back with pride on our past, we can now look with pride to our future. Canada now has its own Constitution with the traditional rights and freedoms we once took for granted. Today we can truly say, the future belongs to us.

The Canadian Constitution and the Canadian Charter of Rights and Freedoms

If you would like to receive more information check off the boxes below and complete the address form.

See for yourself exactly what the Constitution and the Charter of Rights and Freedoms means to you and to the future of Canada.

The Canadian Constitution
 The Canadian Constitution Highlights
 The Constitution and You
 The Canadian Charter of Rights and Freedoms
 The Canadian Charter of Rights and Freedoms A Guide for Canadians
 Please add my name to your mailing list.

Send to: Publications Canada, Box 1986, Station B, Ottawa, K1P 6G6

Name _____
 Address _____
 City _____ Province _____
 Postal Code _____

Information to be supplied in:
 English French

Government of Canada / Gouvernement du Canada

Canada

(Cut here and send for information)

Kaj pišejo drugi . . .

Ti zapisi so dobesedne povzetke poročil ter komentarjev iz slovenskega in tujega tiska. Iz njih je izpuščeno le, kar ne spada v okvir njihovih naslovov tukaj. Kar je v oklepajih, so pojasnila in dopolnila zbiravca teh utrinkov, potrebna za razumevanje.

. . . o poslednjih besedah slovenskega vojaka

„Ura je bila natančno 14:00 (4. septembra 1946), ko je avtomobil pripeljal na strelišče. Ko je (general Leon Rupnik) stopil iz avtomobila, je mežkal v sončno svetlobo. . . Ali so mojo prošnjo za pomilostitev ugodno rešili? . . . je vprašal navzoče tožilce, sodnike in zasliševalce. (Predsednik vojnega sodišča četrte jugoslovanske rdeče armade je bil bivši ljubljanski odvetnik, kapetan dr. Helij Modic; tožilec kapetan dr. Viktor Damjan; sodniki pa: partizanski podpolkovnik bivši jugoslovanski kraljevski oficir Milan Lah, major Alojzij Grčar, kapetan Avgust Borčič in poročnik Janez Lotrič). „Ne, sporočiti vam moramo, da so vašo prošnjo za pomilostitev zavrnili,“ so povedali malce presenečenemu Rupniku. Nič se ni upiral, ko so ga vodili proti strelišču. Pa tudi očemu nisi zavezali. Sedem mladih knojevcev (KNOJ, Korpus narodne obrambe Jugoslavije, prejšnja moravska VOS, Varnostno obveščevalna služba Osvobodilne fronte, poznejša UDB) je že stalo v ravni vrsti in čakalo na ukaz. . . ob 16:10 je zagrmela salva eksekucijskega voda. „Živel slovenski narod!“ je bilo slišati poslednje besede nekdanjega generala jugoslovanske vojske Leona Rupnika. . . Rupnika je zadelo pet krogel - štiri v prsi, med njimi ena v srce, petmu je prebila vrat. . . Ko človek danes prebira sodbo, se nehote vpraša (kako) da so Rupnika ustrelili. Roesenerja in Hacina pa obesili. Obešanje tako v sodstvu kot tudi med ljudmi šteje za nečastno, ponižujočo smrt za podla dejanja. . . (Dušana Željčevič RUPNIKOV PROCES, Cankarjeva založba, Ljubljana 1980).

. . . o Rupniku — Slovcu

„Dvakratnemu (italijanskemu) nadzorstvu, vojaškemu in režimskemu (fašističnemu od aprila 1941 do septembra 1943) . . . kot tudi zelo pomanjkljivemu življenju. . . so se pridružile še strahotne bajke proti meni. Dober del tega moralnega juriša se bo našel v POROČEVALCU (SLOVENSKI POROČEVALEC, uradno glasilo OF med revolucijo in še dolgo po njej). Jasnje je, da me je tako klevetanje bolelo, ker (bi se bil) zares lahko za svojo osebnost stokrat ponemčuril, pohrvaliti ali posrbljati, pa tega nisem storil, ker sem bil vedno ponosen na to, da sem Slovenec, in sem si vedno prizadeval, da bi s svojim skromnimi sposobnostmi in poštenim delom delal za narod. . . Kljub svoji simpatiji do nemškega naroda sem se pa vedno in brez kakršnekoli rezerve prav pred Nemci ponosno in odkrito priznaval za Slovenca. . . Nekega dne, zdi se mi, da je bilo 14. septembra (1943), sem prejel od nemškega konzulata vabilo, naj se kot župan mesta Ljubljana udeležim dopolne sprejema vrhovnega komisarja za Jadransko Primorje in galeiterja Koroske, dr. (Friedricha) Rainerja. . . na meji. . . Povabil me je popoldne na razgovor v pokrajinsko upravo. . . (Tam) je bilo poleg nemških funkcionarjev tudi nekaj slovenskih osebnosti. . . Vrhovni komisar me je sprejel kot mnogo starejšega človeka in vojaka visokega ranga z izbrano pozornostjo. . . Potem me je z močnim poudarkom takole nagovoril: „Gospod general, vem, da ste neupogljiv Slovenec, in preden bova govorila dalje, vam izjavljam, da se krivice, storjene vašemu narodu 1941. leta, ne bodo nikoli več ponovile, temveč bo od storjeno vse, da bo lahko svojo ljudsko individualno samobitnost razvijal dalje. . . Vprašal me je, ali bi bil pripravljen sprejeti

. . . o Kocbekovem slovenstvu

„Dragi Edvard! . . . Tvoje veliko srce ni omejevalo svojega ljubezenskega obzorja na državne meje Slovenije. . . V tvojem slovenstvu, ki je tako prepoznalo tvojo usodo in tvoje pismo, ni bilo nič nacionalističnega ali starosvetnega, preveč univerzalnega je bilo v tebi, da bi bil zmogel takšne zamejnosti. . . Če je tvoja pesem jokala za našo sveto prstjo, ki izginja v Črnem morju, se je ob pogledu na slovenski zahod mogla samo bežno od dahniti ob pomislih lipicancih (žrebcih v republiški konjarni Lipica), s katerimi je cesar govoril slovensko (!) . . . Hvala ti,

Nekaj pripomb k nekemu „pismu uredniku“

Franc Jeza

Ko sem prebral v januarški številki „Slovenke države“ pismo uredniku dr. Petra Urbanca, se mi je zadelo potrebno napisati k pismu nekaj pripomb. Vsekar zahtevajo nekatere trditve v njem odgovor, predvsem pa razjasnitev pojmov.

Dr. Urbanc je v svojem kratkem pismu zavestno ali ne kar mimogrede in brez vsakih utemeljitev zapisal nekaj hudih očitkov na račun gibanja za samostojno Slovenijo. Bolj kot za očitke gre pravzaprav že za obtožbe in za nekako splošno nerazpoloženje do argumentov tistih, ki se zavzemamo in borimo na

. . . o nujnosti boja proti „izumrli“ emigraciji

„Lani v novembru je bila v Beogradu seja komisije za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito (UDBovski vohunstvo vseh proti vsem v SFRJ in v tujini). Poročilo je podal generalpodpolkovnik Dane Petrovski in vse navzoče pozval k nujni budnosti nad emigranti iz Jugoslavije in o potrebi organiziranja zaščite proti njim. „Dejavnost izdajalcev v tujini vse bolj narasta in se krepi zlasti tedaj, ko Jugoslavija zabrede v težave.“ Pri tem je mišljen zlasti albanski upor na Kosovem. „Naša emigracija v tujini je najbolj številna, najbolj pisana, pa tudi najbolj napadalna, zato bi morali imeti primeren odnos do nje.“ Kakšen naj bi bil odnos jugoslovanske partije do te nadležne (in že tolikokrat uradno odpisane) emigracije, nam razkrije zahodnonemški časopis FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, ki v številki 19. februarja letos poroča, da je bilo lani na zahodnonemških tleh 70 žrtev tih borbe med emigranti in med jugoslovansko tajno policijo. . . Zdjaj se eksplodirale bombe, zdaj je priplaval kak mrlič po Renu, zdaj je padel kak izseljenki delavec iz Jugoslavije, zdaj je bil napaden kakšen jugoslovanski (uradni) predstavnik. List tudi omenja, da je prav zaradi tega medsebojnega obračunavanja. . . zahodnonemški notranji minister Braunšel v Beograd, da vodji jugoslovanske policije in zveznemu sekretarju za notranje zadeve generalu Herljeviču pove, da Nemčija ne bo več trpela teh spopadov na svojem ozemlju in naj jugoslovanska vlada preneha s pošiljanjem svojih morilskih komandosov v tujino. To opozorilo je za nekaj časa zalego, a ne zadolgo. V prvih dneh leta so padli na cesti v Heilbronn pri Stuttgartu. . . trije jugoslovanski, vsi doma s Kosova, toje Albanci. . . kot letošnje prve žrtve obnovljene borbe zoper jugoslovanske emigrante. . . Delovanje jugoslovanske tajne policije na nemških tleh. . . vestno. . . odkriva tudi H.P. Rullman. Ta časnikar je bil pet let poročevalec nemških časopisov v Beogradu in pet let v Ljubljani. Zaradi objektivnega poročanja so mu policijske oblasti naprtilo vohunsko afero in je moral 15 mesecev prebiti v preiskovalnem zaporu. Zdjaj izdaja svoj informacijski vestnik OST UND WEST (Vzhod in Zahod). V njem objavlja zlasti poročila iz Jugoslavije in se vidi, da je o dogajanju v tej državi dobro informiran. Izdal je tudi knjižico UMORI, PRIPRAVLJENI V BEOGRADU, ki je najprej izšla v nemščini, nato v angleščini, zdaj pa je v pripravi hrvaški prevod. (KATOLSKI GLAS, Gorica, 4. marca 1982).

zahodnem svetu ne obsojajo ruskega imperijalizma in hegemonizma. Obsojajo samo komunizem, a so, kolikor vem, za ohranitev ruskega imperija. Če so v tem pogledu med njimi izjeme, so redke.

Podobno je v Jugoslaviji. Srbski šovinizem se je vedno istovetil z vladajočim režimom. Pred zadnjo vojno s kraljevo diktaturo in ideologijo „jugoslovanstva“, t.j. „narodnega edinstva“, danes pa se istoveti s komunizmom oziroma s titovski ideologijo. Ni slučaj, da je v Srbiji (in Črni gori) sorazmerno, recimo na 70 milijonov, 1963. je bilo 1,1 milij. in ozemcev, 1969. že 2,4 milij. in 1975.

Zadnje ljudsko štetje je pokazalo, da se število Hrvatov in Slovencev v odstotkih naglo manjša na njihovem lastnem ozemlju, enako kot število drugih narodov v Sovjetski zvezi v prid Rusov. Na slovenskem in hrvaškem ozemlju narašča število srbskih priseljencev v ritmu podvojitve in še več v desetih letih. Danes jih je v Sloveniji po podatkih zadnjega ljudskega štetja že 85.000, to je 4,5 odstotkov celotnega prebivalstva Slovenije. V Srbiji bi se moralo naseliti 255.000 Slovencev, da bi to dalo enake odstotke.

Trditve dr. Urbanca, da „naša bodoča svobodna Slovenija ne sme biti grajena na sovraštvo do ostalih narodov Jugoslavije“, je seveda popolnoma pravilna, vendar zveni iz nje nekaj očitke, kakor da nekdo skuša graditi slovensko državo na takem sovraštvo. Ta očitek se venomer ponavlja, kakor da je med nami, ki se borimo za slovensko državo, res kdo, ki „sovražijo“ druge narode v Jugoslaviji. To seveda ni res. Zakaj neki bi jih sovražili? Želimo jim vse dobro, isto dobro, kot ga želimo sami zase. Tako Srbom kot Hrvatom želimo nacionalno, t.j. državno neodvisnost, združitev vsega naroda v enotni nacionalni državi, demokracijo in gospodarsko blaginjo pa seveda mir in prijateljske ali vsaj dobre odnose s sosednjimi narodi in državami. Vse to hočemo mi in po našem mnenju ta naša zahteva ne bi smela in tudi ne more biti v nasprotju s svobodo in blaginjo drugih narodov današnje Jugoslavije. Če pa terjamo neodvisnost, demokracijo in možnost zdravega gospodarskega razvoja zase, to seveda ne pomeni „sovraštva“ do drugih narodov. Če govorimo o srbskem hegemonizmu in šovinizmu ter ga obsojamo, to ne pomeni, da sovražimo srbski narod. Nasprotno, naš boj za svobodo in demokracijo je tudi boj za svobodo in demokracijo srbskega naroda, ki je danes v svojo lastno nesrečo ponizan v orodje in sredstvo smrtnih sovražnikov demokracije in resnične nacionalne svobode srbskega naroda samega. Vztrajamo pa pri trditvi, da sta tako ruski kot srbski narod slepi in pasivni orodji totalitarizma v nacionalnega zatiranja drugih narodov, dokler se sama ne upreta takemu zatiranju.

Dr. Urbanc je tudi zapisal, „da so številke o izkoriščanju Slovenije po Beogradu vzete pač pristransko iz konteksta, ker kažejo samo slabo stran slovenske ekonomske povezave z Jugom“. Kot rečeno, je dr. Urbanc kar preveč kraken v svojih trditvah, zapiše jih kot nekatere aksiome, ki jih je treba pač verjeti in jih ni treba niti dokazovati, nasproti temu lahko samo rečemo, da je slovenski narod sposoben, da si sam ustvari zdravo tržno ali tudi „socialistično“ gospodarstvo, z dobro, stabilno valuto, z odprtim tržiščem na vse strani in z uravnoteženostjo med državnimi dohodki in izdatki. Od Srbov in jugoslovanskega juga na splošno najbolj zagrizeno borili proti Zahodu, kot so se v drugi svetovni vojni proti Nemcem, da si ohranijo svoj ruski imperij in ga povečajo, ne pa zaradi komunizma. Ruski „patriotizem“ je rezervna sila komunistične ideologije, kot je bil med drugo svetovno vojno. Nanj se je obrnil Stalin, ne pa na ukrajinski ali kirgiški patriotizem. Niti ruski disidenti v

Prvi slovenski kovanci

Na razpolago je še nekaj zlatnikov in srebrnikov kovanih leta 1978. Na kovancih, ki so krasno darilo za poroko, krst, sorodnike v domovini in vsemogoče druge priložnosti, so ovečevke Cankar, Prešern, Trubar, Baraga, Slomšek in J.E. Krek. Na drugi strani so še Bled, Brezje, zemljevid Slovenije, Vojvodski prestol ter mariborski in ljubljanski grb. Nakup predstavlja izvrstno naložbo, ker so cena še, posebej sedaj ko sta ceni zlata in srebru padli, več kot ugodna. Srebrna serija je na razpolago po originalni ceni od 1978 to je USA \$93.-, zlatna serija v krasni šatulji pa USA \$348.-.

Za informacije kličite: Dr. Peter Urbanc, 1 Daleberry Place, Don Mills, Ont., Canada, M3B 2A5 — tel. 447-4332.

„Kanada Kurier“ poroča, da

je vsaki 13 prebivalec Z. Nemčije inozemec („Ausländer“), kar je 7,5% vsega prebivalstva (to je 4,6 milijonov). 1963. je bilo 1,1 milij. in ozemcev, 1969. že 2,4 milij. in 1975.

— 4.1 milijonov. Od tega je 0.6 milij. tako imenovanih Jugoslovanov (koliko je Slovencev ne povedo), 1.5 Turkov, 1.2 milij. iz vzhodnih predelov in 1.3 milij. drugih.

bodo slovenski izdelki kvalitetni. Ne vem, v čem naj bi bila „dobra stran“ slovenske ekonomske povezave z Jugom, na katero namiguje dr. Urbanc. Da lahko Slovenija kupuje kaj bolj poceni od Juga, kot bi lahko kupovala na svetovnem tržišču? Ali da lahko kaj dražje prodaja tja, kot bi lahko prodajala na svetovnem tržišču? Potem bi bilo to izkoriščanje Srbije in vsega juga in srbski narod bi se moral takega izkoriščanja čim prej rešiti, najboljši enostavno s tem, da se „odcepi“ od Slovenije in si tako zagotovi gospodarsko neodvisnost. Seveda je to nesmisel, srbski hegemonisti že vedo, zakaj potrebujejo Slovenijo. Gotovo ne zato, da bi jo gospodarsko držali pokonci.

Trditve dr. Urbanca, da „naša bodoča svobodna Slovenija ne sme biti grajena na sovraštvo do ostalih narodov Jugoslavije“, je seveda popolnoma pravilna, vendar zveni iz nje nekaj očitke, kakor da nekdo skuša graditi slovensko državo na takem sovraštvo. Ta očitek se venomer ponavlja, kakor da je med nami, ki se borimo za slovensko državo, res kdo, ki „sovražijo“ druge narode v Jugoslaviji. To seveda ni res. Zakaj neki bi jih sovražili? Želimo jim vse dobro, isto dobro, kot ga želimo sami zase. Tako Srbom kot Hrvatom želimo nacionalno, t.j. državno neodvisnost, združitev vsega naroda v enotni nacionalni državi, demokracijo in gospodarsko blaginjo pa seveda mir in prijateljske ali vsaj dobre odnose s sosednjimi narodi in državami. Vse to hočemo mi in po našem mnenju ta naša zahteva ne bi smela in tudi ne more biti v nasprotju s svobodo in blaginjo drugih narodov današnje Jugoslavije. Če pa terjamo neodvisnost, demokracijo in možnost zdravega gospodarskega razvoja zase, to seveda ne pomeni „sovraštva“ do drugih narodov. Če govorimo o srbskem hegemonizmu in šovinizmu ter ga obsojamo, to ne pomeni, da sovražimo srbski narod. Nasprotno, naš boj za svobodo in demokracijo je tudi boj za svobodo in demokracijo srbskega naroda, ki je danes v svojo lastno nesrečo ponizan v orodje in sredstvo smrtnih sovražnikov demokracije in resnične nacionalne svobode srbskega naroda samega. Vztrajamo pa pri trditvi, da sta tako ruski kot srbski narod slepi in pasivni orodji totalitarizma v nacionalnega zatiranja drugih narodov, dokler se sama ne upreta takemu zatiranju.

Dr. Urbanc je tudi zapisal, „da so številke o izkoriščanju Slovenije po Beogradu vzete pač pristransko iz konteksta, ker kažejo samo slabo stran slovenske ekonomske povezave z Jugom“. Kot rečeno, je dr. Urbanc kar preveč kraken v svojih trditvah, zapiše jih kot nekatere aksiome, ki jih je treba pač verjeti in jih ni treba niti dokazovati, nasproti temu lahko samo rečemo, da je slovenski narod sposoben, da si sam ustvari zdravo tržno ali tudi „socialistično“ gospodarstvo, z dobro, stabilno valuto, z odprtim tržiščem na vse strani in z uravnoteženostjo med državnimi dohodki in izdatki. Od Srbov in jugoslovanskega juga na splošno najbolj zagrizeno borili proti Zahodu, kot so se v drugi svetovni vojni proti Nemcem, da si ohranijo svoj ruski imperij in ga povečajo, ne pa zaradi komunizma. Ruski „patriotizem“ je rezervna sila komunistične ideologije, kot je bil med drugo svetovno vojno. Nanj se je obrnil Stalin, ne pa na ukrajinski ali kirgiški patriotizem. Niti ruski disidenti v

Vsi tudi vemo, da pod komunistično diktaturo ruski šovinisti in imperialisti naglo kolonizirajo vse ozemlje Sovjetske zvezde naseljevanjem ruskih ljudi in s potiskanjem drugih narodov v položaj manjšine na njihovih lastnih ozemljih. Dr. Urbanc naj se obrne za podatke o tem na predstavništva teh narodov v zahodnem svetu, tudi v Ameriki. Zvedel bo, da so mnogi narodi dvedel že manjšina na lastnem ozemlju; poudariti ima prednost rusčina pred domačim jezikom. Na poti nagle nasilne asimilacije je tudi Ukrajina. Res je, da tudi ruski narod trpi pod komunistično diktaturo, toda v nacionalnem oziroma asimilacijskem pogledu ima od tega korist in s tem si je verjetno pojasniti, da tako pasivno prenaša to diktaturo. Če bi izbruhnila tretja svetovna vojna, bi se ravno Rusi vedno najbolj zagrizeno borili proti Zahodu, kot so se v drugi svetovni vojni proti Nemcem, da si ohranijo svoj ruski imperij in ga povečajo, ne pa zaradi komunizma. Ruski „patriotizem“ je rezervna sila komunistične ideologije, kot je bil med drugo svetovno vojno. Nanj se je obrnil Stalin, ne pa na ukrajinski ali kirgiški patriotizem. Niti ruski disidenti v

Dr. Urbanc je tudi zapisal, „da so številke o izkoriščanju Slovenije po Beogradu vzete pač pristransko iz konteksta, ker kažejo samo slabo stran slovenske ekonomske povezave z Jugom“. Kot rečeno, je dr. Urbanc kar preveč kraken v svojih trditvah, zapiše jih kot nekatere aksiome, ki jih je treba pač verjeti in jih ni treba niti dokazovati, nasproti temu lahko samo rečemo, da je slovenski narod sposoben, da si sam ustvari zdravo tržno ali tudi „socialistično“ gospodarstvo, z dobro, stabilno valuto, z odprtim tržiščem na vse strani in z uravnoteženostjo med državnimi dohodki in izdatki. Od Srbov in jugoslovanskega juga na splošno najbolj zagrizeno borili proti Zahodu, kot so se v drugi svetovni vojni proti Nemcem, da si ohranijo svoj ruski imperij in ga povečajo, ne pa zaradi komunizma. Ruski „patriotizem“ je rezervna sila komunistične ideologije, kot je bil med drugo svetovno vojno. Nanj se je obrnil Stalin, ne pa na ukrajinski ali kirgiški patriotizem. Niti ruski disidenti v

IZ PAVLIHE

Kakšna je razlika med norišnico in tozdom? Načelno imajo v norišnici normalno vodstvo

Za predpisi je vedno človek. —Baš to je oslovstvo.

Nekatere stvari zamaskiramo z dviganjem rok.

Kakšen ples v maskah. . . nihče ga še ni videl delati.

Poznam tovariša, ki o dialektiki razpravlja v dialektu.

V referatih delavski razred toliko omenjajo, da se mu nenehno kolca.

Kot protiinflacijsko patriotični državljan zahtevam ustavni amandma, po katerem bomo ustavno dovoljevali štrajk v „Zavodu za izradu novčanica — Beograd“.

Umetnost v politični reviji je kakor kaplja na veji.

Umetnika za jezik, kritike za rogove vežemo.

Prst na čelu ne more skriti praznine v glavi.

Enotni glediče je težko doseči tam, kjer se vse vidi.

V podzemlje se pride skozi luknjo v zakonu.

Pod bremenom funkcije še nihče ni padel v bazo.

Za življenje od danes do jutri ni nikoli prepozno!

V političnem taroku je najmočnejša karta „delegat ultimo“.

V Mariboru razsaja zmeda med občani, saj je lep čas ni bilo nobene afere. Pa tako smo se navadili nanje.

V Ljubljani na Spico so se pojavile divje race. Kaže, da so prišle na obisk k ljubljanskim časopisnim racam.

V Starem Vodmatu so začeli z obrambno vzgojo. — Saj je že skrajni čas zanjo, ko pa je v Ljubljani vedno več nasilnežev.

Delegati vedokrat dobijo presplošne odgovore. — Na neumno vprašanje niti deset pametnih ne odgovori.

V Bosni in Hercegovini primanjkuje moke, mesa, koruze, masla, mleka, kave. . . Vsi ukrepi zama. — Kaj bi tisto! Zato pa bodo imele Olimpijske igre!

FOR ALL YOUR INVESTMENT NEEDS

MILI KUS

(416) 361-2379
RES: (416) 967-9147

**Merrill Lynch
Royal Securities
Limited**

PG. BOX 31
TORONTO DOMINION CENTRE
TORONTO, ONTARIO M5K 1C2